

2010-10-19

Peking

Per Linnér / Viktoria Li

Kinesiska kommunistpartiets årliga möte: Xi Jinping vice ordf. för militärkommissionen; den 12:e femårsplanen diskuteras.

Kommunistpartiets 17:e centralkommittés femte plenummöte hölls i Peking mellan den 15-18 oktober. Det årliga mötet leddes av partiordförande Hu Jintao och hela det kinesiska ledarskiktet närvarade. Efter mötet utfärdades en längre kommuniké (7 sidor), vilken kortfattat kan summeras "inga överraskningar".

- Som förväntat utnämndes Kinas vicepresident Xi Jinping till viceordförande i Kinas centrala militärkommission. Xi säkrar därmed ytterligare sin ställning som Kinas nästa president och partiordförande 2012.
- Möteskommunikén innehåller sedvanlig politisk retorik och understryker kommunistpartiets maktmonopol som en förutsättning för fortsatt stabil utveckling i landet.
- Den 12:e femårsplanen för 2011-2015 diskuterades vid plenum. Behovet av ekonomisk omstrukturering betonades liksom behovet av att stärka den inhemska konsumtionen.
- Nödvändigheten att minska de ekonomiska klyftorna mellan stad och landsbygd lyftes fram i möteskommunikén.
- Det är fortfarande oklart när den 12:e femårsplanen kommer att offentliggöras. Nationella Folkkongressen förväntas formellt anta planen i mars 2011.

De politiska signalerna – ordnad succession och stabilitet

Det mest konkreta resultatet av centralkommitténs plenummöte var att vicepresident Xi Jinping utsågs till viceordförande för den centrala militärkommissionen. Detta var förväntat och det hade varit en stor nyhet om så inte skett. Att Xi inte utsågs till denna post redan förra året väckte då viss förvåning. Xi följer nu samma steg som partiordförande Hu Jintao gjorde innan han tog över makten 2002.

Inför mötets öppnande diskuterades det huruvida premiärminister Wen Jiabaos tal om behovet av politiska reformer och yttrandefrihet skulle reflekteras vid mötet. Det har spekulerats om en eventuell spricka inom ledarskapet kring synen på behovet av politiska reformer. Dessa spekulationer har i vissa kretsar spåtts på av det fokus som nobelpriset i fred ytterligare riktat mot bristen på yttrandefrihet. Om någon sådan diskussion förevarit vid mötet reflekteras den emellertid inte i kommunikén som offentliggjordes efter mötet. Här återfinns främst välkänd politisk retorik och terminologi. När det gäller politisk reform framhålls att ”...*vigorous yet steady efforts should be made to promote political restructuring*”. Som väntat understryks kommunistpartiets maktmonopol som en garant för fortsatt ekonomisk och social utveckling. När det gäller relationen till Taiwan framhävs att den fredliga utvecklingen av relationer över sundet “*must be firmly pursued*”.

Det är ännu för tidigt att analysera betydelsen av mötet, men en reflexion är att det under den senaste månaden sannolikt har florerat en hel del övertolkningar av vad premiärminister Wen sagt och menat när han efterlyst ”politiska reformer”. Skeptiker anser att Wen menat mycket lite och att talen främst varit ägnade att väcka sympati utomlands.

Den 12:e femårsplanen – övergripande ekonomisk politik 2011-2015

Kommunikén från femte plenum innehöll, förutom floskler kring behovet av att ”hålla det socialistiska baneret högt”, också en del övergripande ekonomiska budskap. Den 11:e femårsplanen lyftes fram som en stor framgång och likaledes gjordes hanteringen av finanskrisen. ”Kina skall nu konsolidera och expandera de frukter, som genom den goda hanteringen av finanskrisen, nu mognat”. Behovet av att omstrukturera ekonomin, att höja vanliga människors inkomster och att stimulera konsumtionen framhölls som centrala element i den ekonomiska politiken för de kommande fem åren. I anslutning till plenummötet uttalade sig Nationella Reformkommissionens (NDRC) ordförande Zhang Ping kring behovet av ökad inhemsk konsumtion. Modernisering av landsbygden och behovet av att stärka böndernas ställning genom höjda inkomster och bättre bostäder betonades också.

Begreppet ”inclusive growth” förekommer allt oftare i den kinesiska debatten. Konceptet syftar till en ekonomisk utveckling som fokuserar mer på hållbarhet och inte uteslutande på tillväxt. Vissa bedömare menar att tillväxtmålet för nästa femårsperiod kan komma att sänkas från nuvarande 8 procent till en något lägre siffra. Flera kinesiska tidningar skriver idag att utveckling inte kan likställas med tillväxt och att fokus för framtiden måste vara på det senare.

Spekulationer pågår kring vad femårsplanen konkret kommer att betyda. Det är en vanlig uppfattning att fokus kommer att ligga på reformer för ökad inkomstdistribution, urbanisering och koldioxidutsläppsminskningar. En mer jämlik inkomstfördelning anses nödvändig för att åstadkomma ökad inhemsk konsumtion. Stärkta markrättigheter på landsbygden, riktade satsningar på inlandsprovinserna och höjda minimilöner för statsanställda utgör några konkreta reformer som skulle kunna vara ett led i en sådan utveckling. Urbanisering kan vara ytterligare ett led i att höja inkomsterna för landsbygdsbefolkningen. Satsningar på bostäder för migrantarbetare i kombination med utökade sociala rättigheter för dessa, skulle utgöra viktiga beståndsdelar i en sådant politik. På miljöområdet förväntas Kina ha ambitiösa målsättningar. Införandet av miljöskatter (troligtvis en koldioxidskatt) satsningar på förnyelsebar energi och stärkta miljöstandarder bör ingå i en sådan satsning.

Omvärlden kommer sannolikt att få leva i osäkerhet kring innehållet av den 12:e femårsplanens ännu en tid. Ledarskiktets retorik kring den ekonomiska politiken talar dock sitt tydliga språk: Ekonomin måste omstruktureras, bort från ensidigt exportberoende genom ökad inhemsk konsumtion. Troligtvis finns meningsskiljaktigheter kring hur man bäst når detta mål. Det är också osäkert om ambitionen att fokusera mindre på hög tillväxt och mer på hållbar tillväxt kommer att realiseras i praktisk ekonomisk politik. Partiets legitimitet bygger i hög grad på dess förmåga att skapa tillväxt och arbetstillfällen i städerna. Det finns sannolikt en oro för att en lägre tillväxttakt kan ge upphov till sociala motsättningar och kritik mot partiet.